III/ 2 KPAL. Bat. 5...

-1-

Kwestionariusz

b. jeńca - internowanego - więźnia, "lagerpolizei" - zesłańca w Z.SR.

REFERAT HISTORYCZNY

904

1/ Dane osobiste: (imie, nazwisko, stopień, wiek, zawód, stan cywilny)

Jerzy Jarmolik kanonier, 31 lat, rolnik, kawaler.

2/ Data i okoliczności zaaresztowania:

Dnia 18-IX-1939 r. jako żołnierz (rezerwista) 12 J.A.L. Zostałem zabrany do niewoli przez żołnierzy Z.S.R.R. w Tarnopolu.

3/ Nazwa obozu: (więzienia, miejsca robot przymusowych)

Przez trzy miesiące w obozie Starobielsk (Ukraina). Potem zostałem przewieziony na północ do Kargopolu.

4/ Opis obozu, więzienia i t/p.: (teren, budynki, warunki mieszkaniowe, higiena) Obóz w lesie ogrodzony drutami i ostro pilnowany. Mieszkanie w barakach bardzo zimnych, warunki b. ciężkie. Żywienie mało mamy wody, brak, robaki, częste choroby, opieka lekarska bardzo zła. Chorowałem trzy razy, raz zapalenie stawów w nogach i raz gorączka.

5/ Skład jeńców, więźniów, zesłańców: (narodowość, kategoria przestępstw, poziom umysłowy i moralny, wzajemne stosunki etc.)

W Starobielsku było 5 tys. jeńców polskich, w tym około 800 Ukraińców i około 30 Żydów, pracujących się w niemców. W Kargopolu na północy było nas 1500 zwykłych z 1920 roku, rozmaitych zawodów. Poziom umysłowy różny. Moralny dobry. Stosunki wzajemne b. dobre, oczywiście między sobą.

6/ Życie w obozie, więzieniu itp.: (przebieg przeciętnego dnia, warunki pracy, normy, wynagrodzenie, wyżywienie, ubranie, życie koleżeńskie i kulturalne itp.)

Sobótka o 4 tej, potem praca w lesie przy ścinaniu i obtaczaniu w metry sześcienne. Normy 8 m³ płonącego wyrobiesz, nie było możliwe, wyrobiłem najwięcej 25%. Praca trwała latem od godz. 20 tej, zimą od 18 tej. Przerwa na obiad około 15 minut. Odzież trzy razy zmian (mało). Ubranie zbolałe, mają prawie bose. Zamiast 2 tysięcy ubrań mieliśmy 5 kurtek. Życie koleżeńskie dobre. Sowieci zrobili wykłady na które nie pobiegłem nigdy. Zatrzymał Sowieci około 500 rubli i z nami b. źle. Nie pytali nic. Po wymarzeniu około 500 ludzi.

7/ Stosunek władz NKWD. do Polaków: (sposób badania, tortury, kary, propaganda komunistyczna, informacje o Polsce etc.)

Stosunek b. zły, nienawiści do Polaków i Polski okazywanie na nas i rządy polskie. Przy zeznaniach nerwicowato nie mogą, potem puścili w ukrytości, zakłócając wszystkie rzeczy, pisowane przy robie jak. n.p. większe mieszkania, reguły wolniki i t.p. Zamykali za to że nie zrobiłem do roboty, lub nie wyrobiłem normy do paki na 2 do 3 dni, dawano wtedy 300 grm. chleba. Swój sójer wychwalali na Morzu Białym kraku. Mówili że oni nie boją się całego świata, a Polski nie będzie nigdy. Wiadomości o Polsce po wojnie nie posiadali żadnych. Dokoła w Tawdie nie niedriotem że nawet jest wojna w Afryce.

8/ Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność: (wymienić nazwiska zmarłych)

Pomoc lekarska marna, szpitale trochę czystszy niż w mieszkaniach, lekarstw mało. Znajomości się w Tawdie z baraków, lekarze i lekarki sami Rosjanie. Umierali w szpitalu około trzech dziennie, przeważnie z choroby; czerwonka, tyfus, cynga. Z mających znam nazwisko Cierpiszewski, Misiaby, reszta mówili że to mówią po polsku kapitan W.J.

9/ Czy i jaka była łączność z Krajem i rodziną:

Łączności żadnej nie miałem żadnej

10/ Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do Armii:

Zwolniony zostałem w jesieni 1941 r. Z Kas przebyłem w Ir. Armii. Do miejsca W.J. wstąpiłem w marcu 1942 r. w Tuzlukach.

Jarmolik.